

YHTEISKUNTAOPIN KOKEEN ARVIOINTI:

ARVIOINNIN PERUSTEINA:

- opetussuunnitelman mukaisten **sisältöjen, ajattelutapojen ja taitojen hallinta**
- keskeisten **käsitteiden** asianmukainen ja täsmällinen käyttö
- **kyky tulkinta ja arvioida** kriittisesti yhteiskunnallisia ilmiöitä kuvaavaa informaatiota
 - o tehdä ilmiöistä itsenäisiä päätelmiä
 - o vertailla tulkintoja
 - o ottaa perustellusti kantaa
- Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös
 - o esitystapaan
 - o tehtävänannon noudattamiseen
 - o vastauksen rajaukseen
 - o argumentaation selkeyteen

KESKEISTÄ (tarkasteltavan **opintojakson näkökulmasta**)

- ymmärtää **yhteiskunnallisen toiminnan rakenne**
- ymmärtää yhteiskunnan rakenteiden **historiallinen muotoutuminen**
- ymmärtää keskeiset **teoriat ja käsitteet**
- **osaa liittää** tarkasteltavat ilmiöt **laajempiin yhteiskunnallisiin yhteyksiinsä: Euroopan unioniin ja kansainväliseen sekä globaaliin yhteyteen.**

Aineistotehtävä

- **Osaa tulkinta** erilaisten yhteiskuntaa ja talouden toimintaa koskevien **aineistojen** (teksti, kuva, video, kartta, diagrammi, kaavio, tilasto) tarjoamaa **informaatiota asianmukaisesti.**
- **Osaa arvioida** aineistoja **kriittisesti**
- **Pohdinta ja ristiriitaista tietoa sisältävissä tehtävissä osoittaa ymmärtävänsä** yhteiskuntaa koskevan **tiedon tulkinnallisuuden** sekä **syy-yhteyksien monitahoisuuden ja kompleksisuuden** (=ristiriitaisuuden, moniulotteisuuden, monimutkaisuuden).
- **osaa muodostaa** perustellun **näkemyksen ristiriitaisista ja arvosidonnaisista** yhteiskunnallisista ja taloudellisista **kysymyksistä**
- kyky rakentaa **jäsentynyt kokonaisuus**
- kyky **erottaa olennainen epäolennaisesta**
- kyky **hyödyntää ajankohtaista tietoa**

ARVIOINTIMATRIISI

	0	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä
Tietojen oikeellisuus ja olennaisuus, käsitteiden täsmällisyys	Vastaus ei sisällä lainkaan tehtävässä edellytettyä tietoa. Tehtävä on ymmärretty virheellisesti.	Vastaus on niukkasisältöinen, tai se sisältää paljon epäolennaisuuksia. Tehtävään on vastattu vain osittain. Käsitteiden hallinta on puutteellista.	Vastaus sisältää verraten täsmällistä ja tehtävään hyvin sopivaa tietoa. Käsitteiden hallinta on hyvää.	Vastaus sisältää olennaisia ja aiheen kannalta mielekkäästi rajattuja tietoja. Tietojen ja käsitteiden hallinta on täsmällistä.
Analyttisyys, loogisuus, perustelevuus	Vastaus on jäsentymätön ja sekava. Väitteitä ei ole perusteltu.	Vastauksen rakenne on luettelomainen tai epäselvä. Aiheen tarkastelu on heikosti erittelevää. Väitteitä on perusteltu niukasti.	Vastaus on joiltakin osin analyttinen. Aiheen tarkastelu on johdonmukaista, vaikka sisältää paikoitellen puutteita. Väitteet on perusteltu verrattain hyvin.	Vastauksen yleisote on analyttinen. Aiheen tarkastelu on johdonmukaista ja argumentoivaa, ja väitteillä on hyvät perustelut.
Kriittisyys, moniperspektiivisyys, kyky arvioida ja soveltaa tietoja	Vastaus ei sisällä minkäänlaisia (lähde)kriittisiä huomioita eikä järkiperustaista tietojen arviointia tai soveltamista. Vastauksessa ei ole merkkejä kyvystä pohtia eri tulkintoja tai vaihtoehtoja.	Vastauksessa on vähäisiä merkkejä lähdekriittisyydestä sekä joitain satunnaisia heikkoja merkkejä eri näkökulmien ja tulkinnallisuuden pohdinnasta. Vastaus ei juuri sisällä tietojen soveltamista.	Vastauksessa on paikoitellen hyvää (lähde)kriittistä pohdintaa ja hyviä tulkintoja sekä joitain hyviä esimerkkejä moniperspektiivisestä ajattelusta. Vastauksessa on joitain merkkejä kyvystä arvioida ja soveltaa tietoja.	Vastauksessa on terävä ja oivaltava (lähde)kriittinen ote. Vastaus sisältää moniperspektiivistä punnittua pohdintaa. Tietojen arviointia ja soveltamista on vastauksessa monin paikoin.